دیوانِ فریدی
نمبر 37

غلطیاں توں پاک
اصلی تے
دیوانِ فریدی
کتب خانہ حاجی نیاز احمد
نزد لن بوہڑ دروازہ بازار کتب فروشاں ملتان شہر

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

6050

کتاب دا ناں ـــــ دیوانِ فریدیؒ

مصنف ـــــ حضرت خواجہ غلام فریدؒ

غلطیاں درست کرݨ والے ـــــ ڈاکٹر مہر عبدالحق، ایم اے پی ایچ ڈی

گالھ مہاڑ ـــــ نذر منظور سیرانی

تعارف ـــــ فرحت ملتانی

چھپائی ـــــ آفسیٹ

چھاپݨ والے ـــــ نذر منظور سیرانی

قیمت کتاب ـــــ پندرہ روپے

ملنے کا پتے

کتب خانہ، حاجی نیاز احمد

اندرون بوہڑ دروازہ، بازار کتب فروشاں ملتان شہر

ایاز پبلی کیشنز، ریلوے بک سٹال،
ریلوے اسٹیشن ملتان چھاؤنی

ایاز کتاب گھر اینڈ جنرل سٹور
کوٹ مٹھن شریف

نو بہار پریس ملتان

کافی نمبر ۵۰

سمجھ سنجانڑیں غیر نہ جانڑیں   سب صورت ہے عین ظہور،
رکھ تصدیق نہ تھی آوارہ   کعبہ، قبلہ، دیر، دوارہ
مسجد، مندر، ہکڑو نور!

حسن ازل تھیا فاش مبین   ہر ہر گھاٹی وادی ایمن
ہر ہر پتھر ہے کوہ طور

تھئے ظاہر اسرار قدیمی   ہر ہر شاخ ہے نخل کلیمی
زیر، زبر، چپ، راست حضور

ویرانہ آباد ڈسیجے   جنگل بیلا شاد ڈسیجے
دوزخ نظرم حور قصور

عادی پھر دے حج زکوتوں   صوم صلوتوں، ذات صفاتوں
رند الستوں ہن مخمور

کشف حقائق محض محالے   جے تیں مرشد نظر نہ بھالے
بیو کل، کوڑ، فریب تے زور،

فقہ، اصول، کلام، معانی   منطق، نحو تے صرف مبانی،
ٹھپ رکھ ہے توحید غیور

ملاں پھڑ دے معنی کر دے   آیت درس حدیث خبر دے
صرف صد اتے تھئے مغرور

ملاں ویری سخت ڈسیندے   بے شک ہن لستاد دلیندے

ابن العربی تے منصور!

شاہد واحد اصل فرع وچ
راز طریقت رسم شرع وچ
ہے مشہور نہیں مستور،

بٹھ گھت ریت روش تقلیدی
رہ تحقیقی، مسلک فریدی
کر منظور تے تھی مسرور،

کافی نمبر ۵۱

سمجھ فریدا برہوں بھوں بسر زور

اکھیاں اُبلیاں دِلڑیاں اُکلیاں
سینے پیئے شر شور، !

غمزے، رہزن ملک مریلے
ناز نگاہ ہے چور، !

نور سراں وِچ ڈِڈر کناں وچ
روندیں اکھیاں کور

لا کر یاری کرن نہ کاری
محض نہ چاڑِھن توڑ،

ناز نہورے دلیاں لٹ کر
اُلٹا تھیندے، تور،

سکڑے چھُٹڑے سانگے تڑٹڑے
عشق پیا گل ڈور،

میں ارْ چُکڑی پیچ ڈکھاں وچ
شالا نہ بھاسن ہور،

کافی نمبر ۵۲

سونہڑیں یار پنل دا، ہر جا عین حضور،

اوّل، آخر، ظاہر، باطن — اُس دا جانڑ ظہور،
آپ بنڑے سلطان جہاں دا — آپ بنڑے مزدور
کھی مشتاق پھرے وِچ غم دے — واصل کھی، مہجور !
کھی معشوق دیس لٹ نیوے — جان کرے رنجور،
گل لاونڑ دل مار تر ہاونڑ — ایھو نہیں دستور
چشماں فخر الدین مٹھل دیاں — تن من کیتا چور
گھول گھتاں میں فخر جہاں توں — جنت، حور، قصور،
یار فرید کوں اینویں سا ڑیو — جینویں جلیا کوہ طور

کافی نمبر ۵۳

کہاں پاوٗں، کہاں پاوٗں یار،

جن انسان، ملائک سارے — کیا سر گلا سنسار،
حیرت دے قلزم وِچ کُل تھئے — مستغرق سرشار،
صوفی شاغل گیانی دھیانی، — گئے اوڑک سب ہار
عرشی اتے بسطامی گل لگ — رووِن زار و زار،
بطلیموس تے فیثاغورس — کر کر سوچ بچار،
کھوج سراغ نہ پایا پتہ، — تھک بیٹھے تن مار،
بدھ، مجوس، یہود، نصاریٰ — ہندو تے دیندار،
آکھن پاک منزہ ہے، — بے انت الکھ اپار۔

جاہی چوٹ، فرید نوں، لایو لا ڈکھلایو!
مول نہ وسرم تیڈڑیاں ساڑول ناز نگاہاں،

کافی نمبر ۹۱

اے حسن حقیقی نور ازل، تینوں واجب تے امکان کہوں
تینوں خالق ذات قدیم کہوں تینوں حادث خلق جہان کہوں
تینوں مطلق محض وجود کہوں تینوں علمیہ اعیان کہوں
ارواح نفوس عقول مثال، اشباح عیان نہان کہوں
تینوں عین حقیقت ماہیت، تینوں عرض صفت تے شان کہوں
انواع کہوں اوضاع کہوں، اطوار کہوں اوزان کہوں،
تینوں عرش کہوں افلاک کہوں تینوں ناز نعیم جنان کہوں
تینوں تت جماد نبات کہوں حیوان کہوں، انسان کہوں،
تینوں مسجد، مندر، دیر کہوں تینوں پوتھی تے قرآن کہوں
تسبیح کہوں زنار کہوں، تینوں کفر کہوں ایمان کہوں
تینوں بادل برکھا گاج کہوں تینوں بجلی تے باران کہوں
تینوں آب کہوں تے خاک کہوں تینوں باد کہوں نیران کہوں
تینوں دسرت لچھمن رام کہوں تینوں سیتا جی جانان کہوں
بلدیو، جسودا نند کہوں، تینوں کشن کنہیا کان کہوں،
تینوں برہما بشن گنیش کہوں، مہادیو کہوں بھگوان کہوں،

تینوں گیت گرنتھ تے بید کہوں، تینوں گیان کہوں اگیان کہوں
تینوں آدم حوا شیث کہوں، تینوں نوح کہوں طوفان کہوں
تینوں ابراہیم خلیل کہوں، تینوں موسیٰ بن عمران کہوں
تینوں ہر دل دا دلدار کہوں تینوں احمدؐ عالیشان کہوں
تینوں شاہد ملک حجاز کہوں تینوں باعث کون مکان کہوں
تینوں ناز کہوں انداز کہوں، تینوں حور پری غلمان کہوں
تینوں نوک کہوں تینوں ٹوک کہوں تینوں سرخی، بیڑا پان کہوں،
تینوں طبلہ تے تنبور کہوں، تینوں ڈھولک سر تے تان کہوں
تینوں حسن تے ہار سنگار کہوں تینوں عشوہ غمزہ آن کہوں،
تینوں عشق کہوں تینوں علم کہوں تینوں وہم یقین گمان کہوں
تینوں حسن قوی ادراک کہوں، تینوں ذوق کہوں وجدان کہوں
تینوں شکر کہوں سکران کہوں تینوں حیرت تے حیران کہوں،
تسلیم کہوں تلوین کہوں، تمکین کہوں، عرفان کہوں،
تینوں سنبل سوسن سرو کہوں، تینوں نرگس نافرمان کہوں،
تینوں لالہ داغ تے باغ کہوں گلزار کہوں بستان کہوں،
تینوں خنجر تیر تفنگ کہوں، تینوں برچھا بانک سنان کہوں
تینوں تیر تفنگ کمان کہوں، سوفار کہوں پیکان کہوں،
بیرنگ کہوں بے مثل کہوں، بے صورت ہر ہر آن کہوں،
سبوح کہوں قدوس کہوں، رحمان کہوں سبحان کہوں،

کرتوبہ ترت فرید سدا، ہر شے نوں پُر نقصان کہوں
اُسے پاک الکھ بے عیب کہوں، اُسے حق بے نام و نشان کہوں

کافی نمبر ۹۲

اِیّھا رِیت سِکھی ہئی کیں کنوں ڈھولا اک چھپ بہندیں میں کنوں
جھڑ تیغ برہوں دی مار گیوں، کھس صبر آرام قرار گیوں
کیوں جھوک لڈا لنگھ پار گیوں کوئی پچھنڑ والا ہم تیں کنوں
ڈینہاں ڈوڑے ڈکھڑے پانوڑیاں، رت رو رو رات بنھانودیاں،
کر ویڑنڑ ڈہاگ سُہانودیاں ونج حال گھنو ہمسائیں کنوں
جَنیدے نال محبت جکڑی ہے، لگی شہر ملامت پکڑی ہے،
دل مہنڑوں سٹھڑ ٹوٹ کڑی ہے، نِسے ڈر دے مہنڑیں تیں کنوں،
لے رہی یار رِلا وڑی وے، شالا ہووے ہر دم ساڈی ہے،
ونج پِیسوں لسڑی گاوڑی وے کھن اپنے سونڑھیں سیں کنوں
غم درد فراق دی رولڑیاں گیاں ناز نواز دیاں ٹولڑیاں
تھئی گہلی کملی بھولڑیاں، دھک مار جھلاں جیں تیں کنوں
دل جھر جنگل دی باندی ہے، جتھاں جھوک میڈے متراں دی ہے،
بو صدق وفا دی آندی ہے، انہیں سادیں سنڑیں لیں کنوں،
کجھ یاد نہالی توں نہیں، کوئی سنگتی باجھوں سُل نہیں،
ترڑ پار ونجنڑ دا مُول نہیں، ہیں نینہہ دی باری نیں کنوں،

دردّاں دی ہم تنگ سائیں،

حال فرید خوار رہے، دلڑی زار نزار رہے،
کیتم ہجر الگ سائیں،

کافی نمبر ۱۰۳

دِل مست محوِ خیال ہے — سرِ مُو تفاوت ناسہوں،
اے خیال عین وصال ہے، — تے کمال ہے نہ کرے جنوں
اصل الاصول شہود نہ، — ہمہ سُو بسُو ہمہ کُو بکُو!
چہ شہود عین بعینہٖ، — نہیں فرصت اتنی کہ دم بھرں
جو مکاں تھا بن گیا لامکاں — جو نشاں تھا ہو گیا بے نشاں،
شدہ اسم و رسم زمن رواں — اللہ اپنے آپ کو کیا کہوں،
نہ عیاں ہے نہ نہاں ہے، — نہ بیاں ہے نہ دھیان ہے،
نہ رہیا اے جسم نہ جان ہے — کیہاں ڈوس ہوش وسواس کوں
شدہ عکس در عکس ایں بنا — کہ فنا بقا ہے بقا فنا، !
باقی نہ ماند بجز انا، — کتھ اوتے توں کتھ ہاں تے ہوں
کڈیں شور دے سطوات ہن — کڈیں زور دے شطحات ہن،
کئی قسم دے بکوات ہن، — ستوں دے بتوں بتوں دے ستوں،
اُٹھ گئی فرید ہوس مُنڈھوں، — نہ رہا ہمی وس ہک خس منڈھوں
کسے کس ہو کس نا کس مُنڈھوں — چپ چاپ فیل فساد توں،

کافی نمبر ۱۲۱

آکھ ماہی ماندی ہاں، بے دس بر ہوں دی باندی ہاں

عشق اویڑے دشمن ڈیڑھے، سس ننانڑاں کرم بکھیڑے

امڑی جھڑ جھڑ لا دم بھیڑے، بابل ڈیر نہ بھاندی ہاں،

کھیڑے بھیڑے سخت ستاون، پیڑے دسدے مارنڑ آون،

سینگیاں سرتیاں تہمت لاون، کلہڑی پئی کرلاندی ہاں،

سیجھ سہنڑیندی لیندی لیندی، گلنے گہنڑیں پھل نہ پیندی،

توں تلیندی چوڑ جلیندی، روندی نے غم کھاندی ہاں،

ڈکھڑے پاداں نہہ نہ نبھاواں، توں بن کیکوں کوک سنڑاواں،

تیڈی کھیڈی وقت ونجاداں، دل دل جھوکاں جاندی ہاں،

مولے جھوکاں پھیر وسیسی، سارا روگ اندر دا ویسی،

یار فرید انگنڑ پوں پیسی، ڈیسم ہانہہ سراندیاں،

کافی نمبر ۱۲۲

میڈا عشق دی توں میڈا یار وی توں، میڈا دین وی توں ایمان وی توں

میڈا جسم وی توں میڈا روح وی توں، میڈا قلب وی توں جند جان وی توں

میڈا کعبہ قبلہ مسجد منبر، مصحف تے قرآن دی توں،

میڈے فرض فریضے حج زکاتاں، صوم صلوٰۃ اذان دی توں،

میڈی زہد عبادت طاعت تقویٰ، علم وی توں عرفان وی توں،

میڈا ذِکر وی توں میڈا فکر وی توں ، میڈا ذوق وی توں وجدان وی توں

میڈا سانول مٹھڑا شام سلونڑاں ، من موہن جانان دی توں !

میڈا مُرشد ہادی پیر طریقت ، شیخ حقائق دان وی توں

میڈی آس اُمید تے کھٹیا وٹیا ! ، میڈا تکیہ مانڑ تے ترانڑ وی توں

میڈا دھرم وی توں میڈا بھرم وی توں ، میڈا شرم وی توں میڈا شان وی توں

میڈا دُکھ سُکھ رووَنڑ کھلنڑ وی توں ، میڈا درد وی توں درمان وی توں

میڈا خوشیاں دا اسباب وی توں ، میڈے سُولاں دا سامان وی توں

میڈا حسن تے بھاگ سُہاگ وی توں ، میڈا بخت تے نام نشان وی توں

میڈا ڈیکھنڑ بھالنڑ جاچنڑ جوچنڑ ، سمجھنڑ جانڑ سُنجانڑ وی توں

میڈے ٹھڈڑے ساہ تے موجھ مُنجھاری ، ہنجواں دے طوفان وی توں

میڈے تِلک تلوے سیندھاں مانگاں ، میڈے ناز نہورے تان وی توں

میڈی مہندی کجل مساگ وی توں ، میڈی سُرخی بیڑا پان وی توں

میڈی وحشت جوش جنون وی توں ، میڈا گریہ آہ و فغان وی توں

میڈا اول آخر ، اندر باہر ، ، میڈا ظاہر تے پنہان وی توں

میڈا شعر عروض قوافی توں ! ، میڈا بحر وی توں اوزان وی توں

میڈا فردا تے دیروز وی توں ، الیوم وی توں الآن وی توں !

میڈا بادل برکھا کھمڑیاں گاجاں ، میڈی بارش تے باران وی توں

میڈا ملک ملیر تے مارو تھلڑا ، میڈی روہی تے کُتبان وی توں

جے یار فرید قبول کرے ، سرکار وی توں سلطان وی توں

... گھنتر، کمتر، احقر ادنیٰ لا شئے لا اِمکان دی تُوں !

کافی نمبر ۱۳۳

میڈا یار گیا پردیس وڈے میاں، بگلے گھنتر میں کیویں یار دِلس تھی باواں
ماڑاں سینڈھ تے مانگھ اجاڑلاں، پوڈی نوں اگ لاواں تھی لاواں،
بُٹھ بُجلا بُٹھ سُرخیاں مہندیاں، سُولیں سانگ نبھاواں تھی نبھاواں
بحر تھی رات کراں فریاداں، ڈیہاں ویندڑو لاواں تھی لاواں
ککرڑے کنڈڑے فرش وچھا کر، ڈکھ دی سیج سہاواں تھی سہاواں
ملک ملیر نہ دھڑکم ہے ہے، رو رو سندھ ڈو آواں تھی آواں
بھینڑیں ویر تھئے سبھ ویری، اڑی مول نہ بھاواں تھی بھاواں
با جھوں یار فرید ہمیشہ، رت رُواں غم کھاواں تھی کھاواں

کافی نمبر ۱۳۴

ناصح ناحق ناہی مانع عشق اساڈا دین ایمان،
کُنتُ کنزاً عشق گواہی، پہلوں حب خود ذات کوں آہی
جیں سانگے تھیا جمل جہان،
عشق ہے ہادی پریم نگر دا، عشق ہے رہبر راہ فقر دا،
عشقوں حاصل ہے عرفان،
مال عیال دی بُجھ گھنت یاری دُنیا عقبےٰ توں تھی عاری،

بے سامانی ہے سامان

مذہب مشرب لامذہب دا   لب ہے سارے طرث عرب دا
شاہد درس حدیث قرآن

سکھ خلّت ست عزدی علّت   ابن العربی دی رکھ ملّت،
آکھم سونڑھیں فخر جہان

غافل، شاغل، ناسی، ذاکر   صالح، طالح، مومن کافر،
سب ہے نورِ قدیم دا شان

احد اوہی ہے احمد او ہے   میم دے اوہلے دلڑی موہے
دھیان فریدؔ رکھیں ہر آن

کافی نمبر ۱۳۵

نہیں لائم کارن سکھڑے میاں   پئے پرٹے ڈونڑے ڈکھڑے میاں
نہ خواہش دنیا دولت دی   نہ شاہی شوکت صولت دی،
ہے ہک دیدار دی بکھڑے میاں

ناں قاصد ناں پیغام آیا   ناں خشک جواب سلام آیا
گئی گزر عمر جکھ جکھڑے میاں،

وچ دلڑی درد اندوہ بھری   پئی رُدڑی ونگے چینڑ گذری
نت سڑم تتی   ڈکھ ڈکھڑے میاں

کہیں خبر ڈساں میں ڈھالا دی،   دل سنجڑی منڑی منڈھ لا دی،

ایں جگ اوں جگ موئیں جیندیں   ہاں تیڈی جانڑ نہ جانڑ
توں بن گانونڑ یار مٹھی دے   وینڑ تتی دے دانڑ،
جے ڈیہہ بھلڑے بٹڑدی بھلڑے   ہے مشہور اکھانڑ،
دو مٹھا چک چونڈھیاں پاوے   مارم سول وڈانڑ!
لیلیٰ، مجنوں، ہیر زلیخا،   سئے کرڈھ گئے ہن کھانڑ
باجھوں یار فرید نبھایا،   جیوسے کینڈے ترانڑ۔

کافی نمبر ۱۳۹

ہر جا ذات پنل دی ہے   صوفی سمجھ سنجانڑ،
لیس کمثلہ شئی   سب شئے اس نوں جانڑ
یبقیٰ وجہ ربک   باقی کل شئے فان،
لا یحتاج سوی اللہ   ہے فقر دا شان،
لا موجود سوی اللہ   ساڈا دین ایمان
حق باجھوں ہیو باطل،   دھیان رکھیں ہر آن،
علم فرید ہے واجب   بے شک بے عرفان

کافی نمبر ۱۴۰

ہر جا ذات پنل دی   عاشق جانڑ یقین،
ہر صورت وچ یار دا جلوہ   کیا اسمان زمین،

اَحَداَ ہا بنڑ احمد آیا، موہیس چین پچین!
حاکم ہو کر حکم چلاوے آپ بنڑے مسکین،
آپ کرے بہہ وعظ نصیحت آپ بجائے بین،
جے چاہیں توں یار دا میلہ سٹ کاوڑ بُجھ کین،
زاہد کوں جا خبر سنڑاد عشق اساڈا دین،
پیرِ مغاں ہک رمز سجھائی ساجن سمجھ قرین،
غافل نہ تھی یار توں ہکدم ہر جا گجھہ ہر حین،
دل فرید دی لٹنڑ کیتے بنڑیا فخر الدّین

کافی نمبر ۱۴۱

ہکو راز ڈٹھم ہر گال کنوں ہر کارمز لدھم ہر چال کنوں،
ہر صورت من نوں موہندی ہے ہر مورت دل نوں کوہندی ہے،
سب لذت یار نوں سوہندی ہے ہر حال کنوں، ہر قال کنوں،
کتھے دلبر تھی من موہندا ہے، کتھے عاشق ہو کر روندا ہے
کتھے ربطوں فارغ ہوندا ہے، غم ناز دی قید و بال کنوں،
بدنامی میڈا نام ، ہویا ، غم کھاونڑ شرب مدام ہویا
رت پیونڑ کام دوام ہویا چھٹ پیوسے شرم دی جال کنوں
ڈیکھو حسن حقیقی ظاہر ہے کیا اندر ہے کیا باہر ہے،
کتھے ناسی ہے کتھے ماہر ہے سونڑھاں اپڑیں وصل وصال کنوں

کافی نمبر ۱۴۷

تم بے شک اصل جہان کے ہو

ناتم فرشی ناتم عرشی، ناں فلکی ناں ارضی ہو،
ذات مقدس نور معلےٰ آئے وچ انسان کے ہو
روتے ہو، کبھی ہنستے ہو، ! کتھے عاشق تے معشوق ہو،
اپنا بھیت بتاوُرے تم کون ہو بھلا کہاں کے ہو
روپ انوکھے طور اوڑے نازک چالیں من موہنیاں،
ناز نزاکت حسن ملاحت، صاحب سب سامان کے ہو،
کتھے جاہل کتھ فاسق فاجر، اپنا آپ گماتے ہو،
کتھ عارف کتھ اہل حقائق واقف سرّ نہان کے ہو،
قبلہ کعبہ، مسجد، مندر، دیر کنشت سب تجھ میں ہے
صوم وصلوٰۃ کے خود ہو والی کیوں پابند گمان کے ہو
غیر تمہارا محض محالے، اس جگ میں اور اُس جگ میں
دنیا تم ہو، عقبیٰ تم ہو، مالک کون و مکان کے ہو
وعظ نصیحت رمز فریدی، سوچ سنجانڑ دم دم سے
اپنی عظمت یاد کرو، کیوں تھئے یوسف زندان کے ہو

کافی نمبر ۱۴۸

ڈُھوڑی یار بھلائی، ہک تل ترس نہ آیو،

سجھ سونے دا اُبھریا، ڈِٹھڑا نیک مہینہ،
حرم معلّٰی روشن، ہے نوری آئینہ!
عرب دی ساری دھرتی، سونڑھیں صاف نگینہ
مِلسی جیہڑا رکھسی، صدق ثبوت یقینہ
تھیا شیطان پیلہ، مرگیا نفس کمینہ،
خبر فرید سنڑیوسے مِلسوں تب آ دینہ

کافی نمبر ۱۵۵

ہے عشق دا جلوہ ہر ہر جا سُبحان اللہ سُبحان اللہ
خود عاشق خود معشوق بنڑیا سُبحان اللہ سُبحان اللہ
خود بلبل تے پروانہ ہے گُل شمع اُتے دیوانہ ہے
کتھی چاند چکور نوں موہ لیا سُبحان اللہ سُبحان اللہ
کدڑیں موسیٰ کتھی میقات چڑھے دل وعظ کرے توریت پڑھے
کدڑیں عیسےٰ ، یحییٰ ، ذکریا سُبحان اللہ سُبحان اللہ
کِتھے شاد کِتھے دل تنگ ڈِسے کِتھے صُلح ڈِسے کِتھے جنگ ڈِسے
تھیا شان جلال جمال ادا ، سُبحان اللہ سُبحان اللہ
کِتھے راز انا الحق فاش تھیا کِتھے سُبحانی دا ورد پڑھیا
کِتھے اِنّی عبدٌ رسول کہیا! سُبحان اللہ سُبحان اللہ
ہِن ہستی دے نیرنگ عجب ہِن حسن ازل دے ڈھنگ عجب

یَں مُٹھڑی جانونڑ لادی، ہم بخت سڑی ڈکھ رولی،

گھر فخر پیا پوں پاوے آ اُجڑی جھوک وساوے

رَل چیتر بہار سہاوے، وَس ہَس رَس کھیڈوں ہولی

توڑے درشن مول نہ پیاں، تاں وی نازک مینھ نبھیساں

وِچ کوٹ شہر مَر ولیساں، تھی درد دلبر دی گولی،

سارا چولا بوچھنڑ کھانگے، گئے زیور تریور لانگھے،

سر مانگ مرنڈی سانگے، تھئی سُرخی زہر دی گولی

بن یار نہ سیج سُہیساں، پھُل سہرے تروڑ سٹیساں،

بھن بینسر لوُل سڑیساں بُھڑ چندن ہار بنولی !

سیّاں رَل مِل مہنڑیں ڈیندیاں کھِل ہاسے کیس کریندیاں

ما بھینڑیں وینڑ الیندیاں سَس ماریم سوسو بولی،

جند جلڑی جندڑی جھولی جنھ کرڑ کنڈا سب سُولی،

ڈسے لگرے رتڑ کولی ! دل درد چلائی گولی،

ہر پلپل پریت پتنگل دی، سِک سانوں یار وچل دی

ہے تیڈی روز ازل دی ایہا کوجھی کملی بھولی !

دل یار فرید نہ آیا سر سُولیں سانگ رسایا

سب ہار سنگار ڈہایا گئی ناز نواز دی ٹولی،

کافی نمبر ۲۰۰

جگ وہم خیال تے خوابے، سب صورت نقش بر آبے،

جے پچھدیں حال حقیقت، سنڑ سمجھ اتے رکھ عبرت،

جیویں بحر محیط ہے وحدت کل کثرت شکل حبابے،

نہیں اصلوں اصل دوئیدا خود جانڑ ہے نسل دوئیدا،

گیا بھوکا نکل ودیدا دل اوڈھو آب دا آبے

نہ کافی جانڑ کفایہ نہ ہادی سمجھ ہدایہ!

کر پرزے جلد وقایہ ایہا دل قرآن کتابے،

ہے پرم گیان وی دلڑی ہے بید پران وی دلڑی

ہے جان جہان وی دلڑی دل بطن بطون دا بابے،

دل لب ہے کون ومکان دا دل غایت اصل جہان دا،

دل مرکز زمیں زماں دا، بیا کوڑ پلال حجابے،

وچ صورت دے ناسوتے! وچ معنے دے ملکوتے،!

جبروت اتے لاہوتے، دل اندر سب اسبابے

رکھ انت دھیان فریدی، سٹ سکھڑیں پیر مریدی

ہے دوری سخت بعیدی، جی سکھڑیں کانڑ عذابے

کافی نمبر ۲۰۱

جندڑی اچاکے جیڑا اُدلسے جاپے تتی کوں کیندی پیلسے،

پکیں سور جھیں لگڑے دیکھو ہے، ڈینڈی منٹھی کوں ماجھنیڑ ڈوہے

قسمت دیاں گالھیں دلڑی ڈوہے ایڈوں گیمسے، اوڈوں گیاسے،

سُولاں دا سامان! ازلوں ڈاج ڈھیوسے!
چھوٹی عمر رنڈیپا آئم کھوٹی قسمت کھوٹ کمایم
ڈُوجھا لے ارمان! ویندیں نہ مُکلیوسے،
جیندیں تائیں درد ہنڈھیساں مردیں داغ قبر وچ نیساں
پٹ پٹ تھیسا خفقان! رو رو خلق رُوویسے،
جیں بن ہک پل مُول نہ ویتے! باقی کرنے آئے قصّے،
واہ تقدیر دا شان، کیا ہا کیا تھی گیوسے!
کر کر یاد فرید سجنڑ کُوں! لاگل رُوواں ہک ہک ڈینہہ کُوں
جاں جگر دے وچ کان، جانی جوڑ مریوسے!

کافی نمبر ۲۴۷

کرن نظارے تیز نظر شالا جیویں نُور وجود عیانے!
ستر سُبحانی راز انا الحق رندی وردلسانے ورد مبانی کشف معانی اہل دلیں دا شانے
سمجھ سُنجانڑیں غیر نہ جانڑیں سب صُورت سبحانے
اوّل آخر ظاہر باطن یار عیان بیانے کتھ منصوری نے طیفوری کتھ سر سُبحانے
حسُن پرستی شاہد مستی، ساڈا دین ایمانے
راہ توحیدی رمز فریدی اپڑیں آپ دا دھیانے

سونہڑیں وحدت پرم پریاں ہیں — ذوقی گھاتاں عشقی گیتاں ہیں!

کوجھی کثرت کوڑھیاں ریتاں ہیں — دل غیروں غیرت کھادم ڈٹی.

ہر جاپوں ناز نواز ڈٹھے! — سب حسن ازل دا راز ڈٹھے.

کل عالم عالم ساز ڈٹھے — ہکو نور نظر وچ آدم دھری.

عینیت محض محال ڈٹھے! — چوطرفوں حسن جمال ڈٹھے!

ہر ویلے وصل وصال ڈٹھے — ڈینہہ رات پنل گل لادم دھری!

کیوں کردی یار سنگھ رٹھی — کیوں مرخی لکھا دھن رٹھی

جے جانڑاں سانول یار رٹھی؛ — دل ملک ملہیر سدھا دم دی.

تا درد جدید شدید تھیا، — ہر روز نوے سوز مزید تھیا!

ہکے دید فرید خرید تھیا! — بن ڈھولنڑ گھر ورتا دم دھری

کافی نمبر ۲۶

رب ہے یک ہے رب ہے، — ہک دی دم دم حق ہے!

رب دے ہر ہر جا وچ دیرے — کیا اُتے ہے کیا جھٹ ہے

رب ہے ظاہر رب ہے باطن، — ہیا سب کجھ یار ہے.

مقناطیس تے ہے وانگنڑ — جیوں ڈھولنڑ دی چھک ہے

جیڑھا ہک کوں ڈوں کر جانڑے — اوہ فر مشرک ہے.

مطلب ڈاڈھا سخت نزیکی — پر راہ تے چل چک ہے!